

PRZESTRZEC (82) *vb pf*

Pierwsze e jasne; w *inf* -ec (1) *Mącz*, -éc (1) *SarnStat*; -strzegł; *imp i part* z tekstu nieoznaczającego *é*; w pozostałych formach e jasne.

inf przestrzec (33) [w tym zapis: -dz (27), -c (6)] [cf też PRZESTRZEC SIĘ *inf*]. ◇ *fut* 1 *sg* przestrzegę (2). ◇ 2 *sg* przestrzeżesz (1). ◇ 3 *sg* przestrzeże (9). ◇ 1 *pl* przestrzeź(e)my (1). ◇ 3 *pl* przestrzegą (1). ◇ *praet* 1 *sg m* -m przestrzegł (1). ◇ 3 *sg m* przestrzegł (17) [w tym zapis: -kł (1)]. ◇ 3 *pl m pers* przestrzegli (1). ◇ *imp* 2 *sg* przestrzeż (1). ◇ *con* 1 *sg m* bym przestrzegł (1). ◇ 2 *sg m* przestrzegłbyś (1). ◇ 3 *sg m* by przestrzegł (6). *f* by przestrzegła (1). ◇ 1 *pl m pers* byśmy przestrzegli (1) *GliczKsiąż*, bychmy przestrzegli (1) *ModrzBaz*. ◇ 3 *pl m pers* by przestrzegli (2). ◇ [impers przestrzeż(o)no.] ◇ *part praet act* przestrzeż(e)gszy (2).

Sł stp, *Cn brak*, *Linde XVI w*.

1. Uprzedzić, poinformować o tym, co ma nastąpić (22) :

przestrzec <z> strony czego (1): A to y tu w tych Rymiech ná nie ktorých mieyfcách ieft omyłek trofeczčkę/ ktore ácz niegwałtowne/ iednák žeby fię fnađz fenfowi co nieubliżyło/ przeftzedz tu ftrony ich zaráz z początku fię nam zdało. *RybGęśli A4*.

a. O tym, co się stanie (wyjątkowo też: co się staje) złego, ostrzec o niebezpieczeństwie; *discavere Mącz*; *testari PolAnt*; *admonere Modrz*; *praecustodire JanStat* [w tym: kogo (19)] (21) : *Mącz* 90a; Iż ieftliby ftroż ftał ná wieży wołaiąc/ á ftrzegąc/ á pothym przyfzedł nieprzyziaciel/ á onby go obaczył/ á nie przeftzegł ludu onego/ á sftał fie vpádek w ludu onym/ krew tá niechay będzie ná głowę ftroża onego. *RejPos* 60v, 164; *BudNT Luc* 16/28; (*marg*) Zrzucić go zokná chćieli zli mnifzy. (-) Ale go ieden ktory w tey rádzie ich był/ przeftzegł/ ifz fię ná on zwykły čás z komorki nieukázował. *SkarŻyw* 570; Potim gdy Krol íam v Wigrow pułzczey łowem fie żwierzubáwił/ máło nie wpadł w íidła Comendatorá Ráftemberfkie⁸⁰/ ktory fie był ná to náfádził/ by Krolá poimał/ tylko Krolá przeftzegł *StryjKron* 547; *WujNT* 262 *marg*.

przestrzec od czego (1): Lzeyfze ieft przewinienie/ gdy kto wiedząc czyię przyfzłą fzkodę/ bliźniego od niey nie przeftzeże niedbálofcia fwoia/ y mogąc fye iey pomoc wwiárowác/ nie pomoże. *GroicPorz* mm4.

przestrzec z czego (2): V ftárych ludzi widzimy że Filozofowie/ y práwá piáli ábo ftánowili/ y wiele rzeczy vkazáli/ ktore ludzi przez wfzytek čás żywotá ich/ y we wfzytkich fprawách z wiela nápomionác á przeftzec mogá [in omnibus actionibus de multis rebus admonerent] *ModrzBaz* 129. Cf Ze zdaniem dopełnieniowym.

przestrzec na co [= przed czym] (1): Bo pewna by to była pokuśa fzátańfka/ na ktorą Pan przeftzegł Piotrá/ y nas w nim/ mowiąc: Wzad fzátańie: tego kofztuiefz co ludziom w cíelefności miło/ nie tego co Bogu. *SkarŻyw* 598.

przestrzec przez kogo (a. per aliquem) (3): Obaczywfzy fálefzná myfl onego złościwego krolá/ ktory myflił o zágubieniu/ y onych Mędrcom y onego fwięte⁸⁰ dziecięciá/ przeftzegł ie przez Anyoła fwe⁸⁰/ áby fie nie wrócáli do niego/ ále áby fie obroćili infzá drogą. *RejPos* 37; Krolowa IM per tercias personas, kazała mię przeftrzedz, ze Pani Sanocka ieszcze przez Szwedy nie przefstała na Pana Starofte Przemyskie⁸⁰ się starac o ten Vrząd *ActReg* 171; *GostGosp* 38.

przestrzec w czym (2): Przeczżeście fie wy wżyfy (przyięgli przeciwko mnie/ á żadnego niemáfz co by mię wtym przeftrzegł [*non qui aperiat aurem meam*] *BibRadz* 1.Reg 22/8; *ModrzBaz* 129.

Ze zdaniem dopełnieniowym [*w tym z zapowiednikiem: z tego* (1); *aby, iż(e)by* (5), *iż, że* (2), *zaimkę pytajny* (2); *z zaprzeczonym orzeczeniem* (4)] (9): a tamze Głowa chciał go wífwe Thowarziſtwo przyancz y przeftrzegł go iff bi przefł Bieniafcha i iego thowarziſtwo niebil zabith *LibMal* 1543/67v; Thefch przeftrzekł tegofch Cunratha aby fzye ftrzekł od pienyanfka [...] abowim then tho Pyenyązek lyudzye Nyewynnye radt obczianfcha i gym wylki czianfkołczy y krziwdi czyny *LibMal* 1543/70v; Tákżeć y łam pan Kryftus nas przeftrzegł/ Iż fáfłfywi prorocy w owczym odżyenyu do nas myeli przychodzić. *KromRozm I* [L3]; *RejPos* 2, 37, 132; áby [*Marta*] Páná przeftrzegłá/ iżeby od żydow onych ktorych w domu v ſiebie niemáło miáła. w iákie niebeſpieczeńſtwo nie przyzedł *BiałKaz* C3; *ActReg* 171; Kmieć káždy/ á ofobliwie Dżieſiátnicy/ powinni Páná przeftrzedz/ kędy ſzkodę Pan ćierpi przez Vrzędniki álbo przez kogokolwiek/ dla niedoyżrzenia ktorymkolwiek kſztałtem wymyſlonym/ nietylko vftnie/ ále y przez poſłá. *GostGosp* 38.

Z przytoczeniem (1): *SkarŻyw* 598 *cf* *przestrzec na co*.

Zwrot: »przestrzec [*co = o czym*] wczas« (1): y wſzelką chytrą zmowę álbo ftánowienie/ które poczuię bydź czynione ku ſzkodzie y niepożytku krolewfkiego Máieftatu y iego potomkow/ álbo kroleftwá [...] przeftrzegę wczás/ y będę dawał znác [*praecustodiam tempeſtive et avisabo* *JanStat* 910]. *SarnStat* 1125.

Szereg: »przestrzec a napomionąć (*a. upomionąć*)« [*szyk 2:1*] (3): O iáka łáfká/ o iákie miłofierdzye tego Páná nád námi/ iż chociaybychmy częgo łámi zániedbáli/ on nic zámieſzkác nie chce/ áby nas s tego przeftrzedz á nápomionąć nie miáł/ w czymby fie kolwiek miáło ſtác omieſzkánie iákieykolwiek pociechy náłzey. *RejPos* 132, 2; *ModrzBaz* 129.

2. *Powiedzieć, jak należy, a zwłaszcza jak nie należy postępować; erudire* *PolAnt*; *monere* *Modrz* [*w tym: kogo* (42)] (44) : ále áby rádniey Papież wyfadził ná to kilka ludzi wczonych prawdziwych coby nikomu niefolgowáli rzecz wſzytkę przyaciélfkim obyczáiem przeyrzawſzy/ Luterá przeftrzegli dowiodłzy mu prawdziwym piłmem wſzytkiego wyſtępku iego *BielKron* 196; Abych tych ludzi przeftrzegł co nam gánią Poſły *Prot* C4v; *RejPos* 123, 133; A tu pilnie pátrż iáki tho ieſt poſtrách/ wżrzawſzy w pánu wádę iáką/ [...] nie przeftrzedz go. *RejZwierc* 41v; A ták o káżdym pobożnym tuſzę/ iż gdzieby fie co zdrożnego [*w moim przekładzie Biblii*] znáchodziło/ nie będzie mi mieć zá zle/ ále mię bráterfkie przeftrzeże/ álbo łam znowu przełóży y popráwi *BudBib* c3v; *BudNT* przedm bv; ZAł mi ćię niebogo/ Ze nie maſz nikogo/ Coby ćię przeftrzegł: ſłuchay ále máło/ A potym wczyn/ coć fye będzie zdáło. *KochPieś* 22; Y będą mię tu wam vkázowác/ iákobych tu miáł ćielefnie mięfzkać/ mowiac: Oto Kryftus/ Nie wierćcie im, otom was przeftrzegł iuż. *ArtKanc* P7v.

przestrzec z czego (5): TÁkże teź záfie ieſlibyſ páná vyrzał iákim żywotem ſwowolnym/ niedbálym/ álbo niepobożnym żywácego/ ázażbyſ go teź ſłufznie s tego przeftrzedz nie miáł? *RejZwierc* 46v; Bo y łam fie może przeftrzedz onym złym przykłádem drugiego/ y onego teź może czáfem przefthrziedz poćciwie z onego ſzkodliwego przypadku iego. *RejZwierc* 83, 44v, 48v. *Cf* *Ze zdaniem dopełnieniowym*.

przestrzec w czym (9): A obaczywłszy to Pan/ iż ten nędzny świat thymi omyłkami miał zawždy ludzić á vnošić wierne iego/ iż sie mieli w tym z myłłami łwemi odnošić od niego y od łwiętego krolełtwá iego/ niechciał tego zaniechác áby w thym przełtrzedz nie miał wiernych łwoich *RejPos* 316, 169, [340]; Iużci ná tym dofyć/ źelmy on przełzły čás wyžyli/ według woley Pogáńłkiey/ tych ktorzy chodźili w nieczyłtošćiach/ żądžách złych/ w opilłtwie/ w obžárłtwách. rc. W czym nas tedy przełtrzegł wierny łługá iego/ pokazuiąc nam drogę do zbáwienia náłzego krolełtwá wiecznego. *WerGošć* 210, 210; przeto iefli baczyłz Zebym co álbo niewtráf álbo źle vczynił, A nie przełtrzegłbyš mię w tym, godzienbyš karánia. *CiekPotr* 8. Cf *Ze zdaniem dopełnieniowym*.

przestrzec w kim [= *na przykłádzie czyim*] (1): A ták obaczywłszy to Pan iż tá omylná náđzieiá miáła nápothym łzkodzić narodowi ludzkiemu/ á przełtrzegáiąc tego/ áby ni w czym inłzym náđzyeie nie pokłádáli/ iedno w miłofierdziu iego á w odkupyeniu iego/ raczył tego przełtrzedz w tym to Nykodemie/ áby w náuce łwey á w zakonie łwym náđzieie nie pokłádał. *RejPos* 152.

przestrzec przez kogo (1): ná pámiątkę woyny oney zbudowáli nád Iordanem bárzo wielki ołtarz. Čzego gdy łię dowiedzieli brácia ich łynowie Izráelłcy: ziáchawłszy łię włzyłcy do Silo w kupę/ áby ná nie iáko ná nieprzyiáciele iáchali. włzákże ich pierwey przez połty przełtrzegli: šłąc do nich Phineálła [...]/ y włkázuiąc im ty łłowá: [...] *SkarŽyw* 504.

przestrzec gdzie [= *w tekšćie*] (1): nie gardźmy náuká kápłáńłká/ choć drugdy widźim/ iż to łámi czyniá o co ludzie karžá. Bo w tey mierze Pan nas ná innym mieyłcu przełtrzegł: Ná łtolicy Moyzełzowey šiedžá vczeni y Pháryzeułzowie: czyniće co wam czynić kažá/ ále wedle ich vczynkow nie czyniće. *SkarKaz* 279b.

Ze zdaniem dopełnieniowym [*w tym z zapowiednikiem: tego* (1), *z tego* (1), *w tym* (3); (*a*)by, *żeby* (10), *jakoby* ‘*żeby*’ (1), *niechaj* (1), *zaimek względný* (3), *zaimek pytajny* (1); *z zaprzeczonym orzeczeniem* (8)] (16): Powyada yłch thu do polłky therálz przyachał za Marczinem ogrodnykyem Znedky, kthorego zlyłti do Rady poznanskyey y do zidow piłłal [*lege*: pošłał], piłłchacz radzye aby myełchczani [*lege*: mieszczany] przełtrzegli yakobi zzidi nyethowarziłcheli any nyeyełdzili przynych, do zidow abi mv prawy bili *LibMal* 1553/177; ábyłmy [...] rodzice przełtrzegli/ yakoby myeli wthym łie záchowác/ w karányu obyczáy á porządek yákiby myeli myeć á trzymác. *GliczKsiąž* F8v, I2v; *RejWiz* 183v; bo w.m. kocháiąc łie w białychgłowach thák bárzo/ iáko łie kochalž/ przełtrzeželž ich s thego czo zle/ bo im [*białymgłowom*] tho [*źle*] pochodzi łtąd/ iż gwałtem/ chcžá być piękne *GórnDworz* Gv; *RejPos* 152; Powinien káždy poćciwy/ Závždy przełtrzedz páná łwego. Co mu być zna poćciwego. *RejZwierc* [233]v, 25v; *BudBib Is* 8/11; ábychmy [...] ludźi vcžone przełtrzegli/ áby tego łtanu ktorem łię báwiá przyłtoynie pilni byli/ á piękniemi tytuły ludźi dla nábywánia dołtoynošći nie ołzukawali. *ModrzBaz* 135; Wtym cię tylko przełtrzegę/ wierny czytelniku: ábyš zrozumiał iáko Pan Bog w lepłzym porządku zołtáwił nowy zakon niłzli łtáry. *SkarŽyw* 493, 483; Káżdego przełtrzedz raczył áby żył w czuynošći/ á závždy łię wiárował łprofnych włzetecžnošći *ArtKanc* S7v; *WujNT* 517; Prorok Boży przełtrzegł go/ áby rádniey one pieniádze łtrácił/ niželiby pomocá ludu ktorý ołtápieniem wiáry Bogá obráził/ šiebie y lud łwoy zgubić miał. *PowodPr* 57; Przyłzedłem ná pułnocy [...] wnuki przewáżnego Lechá przełtrzedz, by lepney oyczyzny łwey łtrzegli, A rołpułtá w odmianę tákáž nie przywiedli. *CiekPotrHerb*)(3v.

Z przytoczeniem [w tym: przytoczenie w postaci zdania rozkazującego (5); poprzedzone słowami: mowiac (2), rzekac (1), temi słowy (1)] (6): Ale nye w Anglij/ áni w Czechach fy Kryřtus kazał řlukác. Y owřsem przeřtrzegł nas mowiac: Yelli wam kto rzecze/ owo řám álbo řám Kryřtus/ nychcyeycy wyerzyc. *KromRozm I F2; BudBib Is 8/11*; on ze wřzytkich ludzi ktorzy byli ná řwiecie nářřkřwřzy y nářřřzy cřłek/ przeřtrzegł lud/ ktorzy byli zřwiedli y ná řwř řekte [!] nárowili/ řby wćiekřli od niezbořnych řektarzow/ mowiac: oddzielcie řię od namiotow ludzi niezbořnych/ ř nic řię co ich iest nie dotykřcie/ řbyřcie w grzechřch ich niezginęli. *Skarřyw 483*; Nie mniew teř nas w tym przeřtrzegł Pan nářř miřy Iezus Chryřtus [...] temi řłowy: Wřrucie řię/ řby řnadř nie byř obćiężone řercř wřřze obřřřřwem y piińřřwem. *WerGoř 210; SkarKaz 279b*; W rořnořci wiar rořř řwřry/ gdy řię pohřmowřc nie mogř/ řby ieden drugiemu drugdy nieořtrořnie nie przymowřł. Iřko Apořtoł przeřtrzegł: (Swřry řłowne (okołó wiřry) rodřř zřdzořci/ (iř ieden drugiemu dowćipu řbo wymowry/ řbo wmięřnořci piińř zayrzy.) *SkarKazSej 684b*.

W charakterystycznych pořczeniach: *braterskie przestrzec, poćiowie (2), pomiernie, řłusznie (2); z powińnořci przestrzec; przestrzec z řzkodliwego przypřdku; przez pořly przestrzec*.

Zwoty: »z dalekř przestrzec« (1): A rozumřł Pan iř nas był z dřłekř przeřtrzedz potrzebř/ řbychmy zrozumiwřli/ iřkř zřym/ ř iřkř dobrym/ v niego zřwřdy zřpłřř rořcie. *RejPos 162*.

»przeřtrzec pilnie« (1): A ten co to wymyřł v was przywileie/ Prořę przeřtrzeř go pilnie/ niechř nie řzřleie. *RejWiz 183v*.

Szeregi: »przeřtrzec i napomnieć« [szyk 1:1] (2): wćořny řługř ktorzy z nřuki doćyřř řie/ co yeř przyřtoynego/ ř co nye yeř/ nye podeymowřłby řie nigdy they řzkřřdey pořługi/ řby pńř řluchřc w rzecřřch nyepoćiwyřh/ nyeřłuffnyřh/ nyezaleřřyřcyřh/ myřł/ y owřřsem řam go ieřřcř nřpomni y przeřtrzeře/ řby řie wřhřkř nyepoćiwořc nye wdowřł. *GliczKřiqř I2v*; Bo ieřřřem iř řobie řłupie pořřpiřř/ Tedy iřko řřřego twoiř thø rzecř byřř/ Przeřtrzedz mię y nřpomnieć iřko dziecię řwoie/ A zgrořić nie przyřtoyne w tym pořřpki moie. *HistLan D2*.

»nauczyć i przeřtrzec« (1): Iřkiewo pokoiu řzokřc mamy ná rozmowę z Pńnem Bogiem. vkzřł tu P. Iezus gdy řám ná gorze zořřřie. Iemu tego nie byřř potrzebř [...]: řle nas/ ktorym wnet mřłuczkr rzecř rozerwřnie czyni/ nřuczyć chćřł y przeřtrzedz. *SkarKaz 609a*.

Przen (2) : Bo tho nie moře być gdy řie cřłowiek nie obaczry/ řby řie y rozgniewřc/ y przeřřřřřřc/ y zřpłonřc nie miřł/ kiedj nřń co z nieobaczkrř przypřdnie. Ale wnet řkoro řie obaczry ř rozum go przeřtrzeře/ thedy wnet wřzytko ono řńdnie s řiebie ořřřřřřc moře. *RejZwierc 73v*.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): *RejPos [292]v cf Szereg*.

Szereg: »przeřtrzec a uřtrřzyć« (1): Iřkoř řie tu nie mřř vleknřc niewierniku/ ieřřřie cie przeřtrzeře ř wřřřřřř tym řłumnienie twoie/ iř nie wedle powińnořci řwey/ ř nie wedle wiřry řwey/ zřchowywřł to nędne cřłowiecřeńřtwo řwoie *RejPos [292]v*.

3. Sformułowřc wřrunki gwarantujřc coř, zřstrzec prawnie, ustawowo (10) :

przeřtrzec czego (2): DiarDop 116 cf przeřtrzec u kogo. Cf Ze zdaniem dopełnieniowym.

*przeřtrzec co (4): Dřłey będřie pyřł Prokurator/ Acz iego Princypřłowi niemř być dopuřřczono przeřtrzedz ty wřzytki rzeczy/ kthore przy řřkiew řpřřwie mřřř być przeřtrzeřone *GroicPorz z2, ř2, ř3, v v*.*

przestrzec u kogo (1): ale powinna rzecz reddere rationem, tedy byśmy u WM tego sobie chcieli przestrzec, a to dla tego, abyście jakich wymówek WM ku złemu przykładu na potym nie czynili i my abyśmy w tym gruntownie z terażniejszej brackiej rozmowy ubezpieczyli, że posłom koronnym Rady Koronne reddere rationem rad swych powinni. *DiarDop* 116.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: tego (1); *aby* (4), *jakoby* 'żeby' (1)] (5): i WM radząc na złożenie sejmu tego Krolowi JM mieliście przestrzec, jakoby się tą wymówką, którą teraz przed się brać raczycie, żaden był zbraniać nie mógł, gdyby wiedział, że na to sejm złożon jest. *Diar* 28; A to dla tego czyniemy, iż z powinności urzędu terażniejszego naszego przestrzeczemy tego powinni, aby to, co w statucie stoi, w kłobie swej zostało a szeroko się nie rozciągało. *DiarDop* 115; *GroicPorz* v, v v, bb3v; [*SzczerbIus* 69].

Zwrot: »przestrzec sobie« [*szyk zmienny*] (7): *DiarDop* 116; A gdy Powod Gwar vczyni/ iuż ftroną odporna dółzey odwłoki mieć nie może/ ále zarázem przeŝtrzegły fobie dowody/ świádectwá/ y wśytki rzeczy pomocne/ będzie winien ná żálobę odpowiadác *GroicPorz* f3; Może też fobie ftroną ápelluiąca przeŝtrzedz/ iefli by fye z Appellácią rychley niż fzełć niedziel wynidą mogła zgotowác/ áby ią mogła odpráwić. *GroicPorz* bb3v, f2, v, v v [2 r.]; [*Zoná* gdy fobie przeŝtrzeże/ áby zapis práwu iey niefzkodził/ ma przodek przed onym długiem. *SzczerbIus* 69].

Szereg: »przestrzec i oprawić« [*szyk 1:1*] (2): Trzećie tenże Prokurator opráwi y przeŝtrzeże fobie/ iefli by co nowego álbo trudnego od ftrony w odpowiedzi vśłyżał/ áby mógł mieć frift álbo czas ná zmwowę/ ná porádenie do dwu niedziel s fwym Princypálem. *GroicPorz* v v, v.

4. *Ochronić przed czymś* (2) :

[*przestrzec czego* (po przeczeniu): Ale Saul pośłał ślugi do domu Dawidowego/ áby nań ftrzegli y zábili go ráno: Co Michol żoná iego oznaymiła iemu powiedáiąc/ Iefliże they nocy nie przeŝtrzeżesz zdrowia fwego [*Si non tu facias tuadere animam tuam*]/ tedy iutro będziefz zábit. *BibRadz* 1.Reg 19/11 (*Linde*).]

przestrzec czego [= *przed czym*] (1): Azałz nákoniec nie obiecał policzyć y włos głowy iego/ y o namniejszy kámyk obiecał przeŝtrzedz vderzenia iego. *RejPos* [292].

przestrzec kogo od czego (1): Zwłázczá żeś tu przypomniał Iádámá onego/ Czemu go Pan nie przeŝtrzegł od vpadku iego. *RejWiz* 134.

5. [*Zastosować się do jakichś przepisów* :

Zwrot: »[czym] przestrzec praw«: w każdym starostwie i dzierżawie protestacyje czyniono od KJM [...], jednak gwałtem ani mocą żadną bronić lustracyje nam nie chciano, tylko samym protestowaniem przestrzeżono praw KJM *LustrPłoc* 36.]

6. *Zapobiec* [*aby nie*] (1) : CHąc przeŝtrzedz [*Volentes cavere JanStat* 654] áby fzláchtá nie była obciążoná/ odnawiamy Státut: áby Vrząd Zamkowy nic od w wiązánia nie brał. *SarnStat* 547.

7. *Stać się odstrasającym przykładem* [*kogo z czego*] (1) : (*nagł*) Do tego co czyść ma. (-) TV małz naprzod pośtepkí/ fтарыч krolow ślawnych/ Ktoreć fie dziś przygodzą/ choctay s czáłow dawnych. Potym małz s Polńkich ftanow/ poczćiwe przypadki/ Ktore ná fwe trefunki/ też będziefz miał fwiádki. Potym pod podobieńftwy/ coć wiedzyeć przyftoi/ A iáko nas dziwny fwiát/ nieobácznie

ftroi. A potym też trefunki/ dworftwá przypádłego/ Ktore cie też przefttrzegą/ s tego y z owego.
RejZwierz A4.

8. *Zdać sobie sprawę, zwrócić na coś uwagę (2) :*

przestrzec co (1): bo poseł powinien przestrzec wszystko, co by szkodliwego rozumiał. *DiarDop* 110.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Pátrzayże dáley/ iż tego przefttrzegł Pan/ iż áni łam ten Hetman [tj. szatan] tych ludzi tego fwiátá/ áni oni łami ktorzy łą iáko instrumetá złoścíwých łpraw iego/ nic nie vmieią áni mogą przeciwko mocy Páńłkiey *RejPos* 26.

Synonimy: **1.** ostrzec; **2.** napomnieć, napomionąć, nauczyć, upomionąć; **3.** oprawić; **4.** obronić, ochronić; **6.** ochronić; **8.** obaczyć.

Formacje współrdzenne cf STRZEC.

Cf PRZESTRZEŻENIE, PRZESTRZEŻONY

MP